

TBMM
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 4715
Tarih: 10.01.2020

- 23639

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY* tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Tayip TEMEL
Van Milletvekili

Türkiye'de bugün yüzlerce gazeteci 10 Ocak'ta kutlanan Çalışan Gazeteciler Günü'ne cezaevinde girecektir. Oysaki Türkiye, taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin içtihatları, Avrupa Konseyi ve Birleşmiş Milletler insan hakları sözleşmelerinin yanı sıra Anayasa'daki 26. Madde ile "*düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti*"ni; 28 Madde'de geçen "*basın hürdür sansür edilemez*" ifadesi ile de basın hürriyetini koruma altına aldığını beyan etmiştir. Ancak tüm bu bağlayıcılara rağmen Türkiye medya ve ifade özgürlüğü bakımından Avrupa Konseyine üye devletler arasında her daim en kısıtlayıcı ülkelerden bir tanesi olma konumundadır. Ayrıca, Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) örgütünün yayımladığı 2019 Dünya Basın Özgürlüğü Raporu'nda Türkiye, 180 ülke arasında 157. sırada yer almaktadır.

Türkiye'de özellikle Kürt basını 1990'lı yıllardan bu yana baskı cenderesi altındadır. Geçmişte gazeteciler öldürülürken bugün ise gazetecilik öldürülmektedir denilebilir. Bu,

işsizleştirme, itibarsızlaştırma, hedef gösterme, içeriklere müdahale, kriminalize ederek yargılama, tutuklama ve tazminat davaları ile yapılmaktadır. Öte yandan Kürt basınına dönük davaların OHAL'le birlikte yeni bir konseptle yürütüldüğü aşikardır. Söz konusu davaların büyük çoğunluğunun Basın Kanunu üzerinden açıldığı; fakat son yıllarda doğrudan “örgüt propagandası” ve “örgüt üyeliği” suçlaması üzerinden formüle edilerek uygulandığı binmektedir. Ayrıca tutuklanan bu gazeteciler arasında ağır hasta olanlar da bulunmaktadır. KHK ile kapatılan Dicle Haber Ajansı muhabiri Ziya Ataman, ağır hasta olup üç yılı aşkın süredir cezaevindedir.

Bu bağlamda;

- 1- OHAL ilanından bu yana Kürtçe yayın yapan kaç tane basın –yayın organı kapatılmıştır? Kapatılan bu basın-yayın organlarında çalışan gazetecilerden kaç çalışamaz durumdadır?
- 2- Kürt basınına yönelik “örgüt üyeliği” ve “örgüt propagandası” yaptıkları gerekçesiyle gözaltına alınan, tutuklanan ve hüküm giyen gazeteci sayısı kaçtır? Bu gazetecilerden kaçının cezaevi dışında tedavi görmeye ihtiyacı vardır?
- 3- Dicle Haber Ajansı muhabiri Ziya Ataman'ın sağlık durumundan haberdar mısınız?
- 4- Türkiye'nin, taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin içtihatları, Avrupa Konseyi ve Birleşmiş Milletler insan hakları sözleşmelerinin yanı sıra Anayasa'nın 26 ve 28. maddelerine rağmen 2019 Dünya Basın Özgürlüğü Raporu'nda 180 ülke arasında 157. sırada yer almasını nasıl değerlendirmektesiniz? Söz konusu içtihatlar, sözleşmeler ve Anayasa'nın ilgili maddeleri, basın özgürlüğünün sağlanması açısından bağlayıcı değil midir?
- 5- Türkiye'de yüzlerce gazetecinin tutuklanması ile halkın bilgi edinme ve haber alma hakkının gasp edildiğini düşünmekte misiniz?
- 6- Türkiye'nin medya ve ifade özgürlüğü bakımından Avrupa Konseyine üye devletler arasında her daim en kısıtlayıcı ülkelerden biri olma gerçeğini değiştirmek için herhangi bir planlamanız bulunmakta mıdır?